Türk hüquqşünas: "Tam üzvlük statusu Azərbaycanı Mərkəzi Asiya siyasətinin mərkəzi hissəsinə çevirib"

"Mərkəzi Asiyanın bərpaolunan enerji potensialının Avropaya çıxışında Azərbaycan açar mövqe tutur. Azərbaycan ilə Mərkəzi Asiya ölkələri, xüsusilə Qazaxıstan, Özbəkistan və Türkmənistan arasında əməkdaşlıq son illərdə enerji, bərpaolunan enerji və elektrik inteqrasiyası, nəqliyyat və logistika (tranzit dəhlizlər), iqtisadi investisiya kimi sahələrdə sürətlə inkişaf edir. Bu əməkdaşlıq həm regional inteqrasiyanı gücləndirir, həm də tərəflər üçün strateji üstünlüklər yaradır.

Xüsusilə Xəzər üzərindən "Yaşıl Enerji" dəhlizinin yaradılması məqsədilə müxtəlif razılaşmalar imzalanıb. Məsələn, 2024-cü ildə COP29 çərçivəsində Azərbaycan, Qazaxıstan və Özbəkistan "Strateji Tərəfdaşlıq Sazişi" imzalayıb. Bu saziş bərpaolunan enerji mənbələrinin (günəş/külək) istehsalı və ötürülməsi layihələrini əhatə edir".

Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlamasında türkiyəli hüquqşünas Zeki Arıtürk söyləyib.

Hüquqşünas bildirib ki, eyni zamanda 2025-ci ilin əvvəlində Azərbaycanın Energetika Nazirliyi Qazaxıstan və Özbəkistanla, Asiya İnkişaf Bankı (AİB) və Asiya İnfrastruktur İnvestisiya Bankı (AİİB) ilə birgə Anlaşma Memorandumu imzalayıb. Bu sənəd Xəzərin dibi ilə kabel çəkilməsi yolu ilə elektrik sistemlərinin bir-birinə bağlanması məsələlərini əhatə edir.

Azərbaycan ilə Mərkəzi Asiya ölkələri arasında nəqliyyat və logistika sahəsində də mühüm əməkdaşlıqlar başlayıb. Daşımalar üzrə əməkdaşlıq nəticəsində daşınan yük həcmi də əhəmiyyətli dərəcədə artıb.

Azərbaycan və Qazaxıstan qazax xam neftinin Azərbaycan ərazisindən Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) boru kəməri kimi marşrutlar vasitəsilə nəqli ilə bağlı məsələləri müzakirə edir.

"Azərbaycan noyabrın 16-da Özbəkistanın paytaxtı Daşkənd şəhərində keçirilən Mərkəzi Asiya Dövlət Başçıları Şurasının 7-ci Məşvərət Görüşündə tam hüquqlu iştirakçı statusu əldə edib. Bu, Azərbaycanın artıq Mərkəzi Asiya siyasi platformasında yalnız dəvətli və ya müşahidəçi deyil, qərarların qəbulunda bərabər şəkildə iştirak edən rəsmi üzv statusuna malik olması deməkdir. Azərbaycanın tam üzvlük statusu ölkəni Mərkəzi Asiya siyasətinin mərkəzi bir hissəsinə çevirib, enerji, nəqliyyat, diplomatiya və təhlükəsizlik sahələrində regional təsirini əhəmiyyətli dərəcədə artırıb və artıracaq.

Azərbaycan artıq Mərkəzi Asiyada keçirilən bütün siyasi, iqtisadi və texniki toplantılarda - enerji, nəqliyyat, logistika, iqtisadiyyat kimi sahələr üzrə tam üzv kimi iştirak edəcək.

Azərbaycanın Mərkəzi Asiya Dövlət Başçıları Şurasının Məşvərət Görüşünə tam üzv kimi daxil olması yalnız Mərkəzi Asiyadakı mövqeyini deyil, eyni zamanda Cənubi Qafqazdakı rolunu da birbaşa gücləndirən və Azərbaycanı Cənubi Qafqazın mübahisəsiz liderinə çevirən strateji inkişafdır. Bakı regiondakı güc balansını öz xeyrinə dəyişib. Ermənistanın regional məsələlərdə təsiri azalarkən Azərbaycanın mövqeyi geosiyasi, iqtisadi və diplomatik baxımdan nəzərəçarpacaq dərəcədə güclənib", - deyə türk hüquqşünas əlavə edib.

Azərbaycan.- 2025.- 22 noyabr (№248).- S.7.